

FRA RIGSDAGEN

Grundlovssagen.

Vi meddelte i sidste Nummer af „Kvinden og Samfundet“, at Dansk Kvindesamfund har indsendt et Andragende til Fællesudvalget angaaende Grundlovssagen, hvori man anmodede om, at der i § 8 i den nye Grundlov maatte komme til at staa, at ved Tronledighed vælger den forenede Rigsdag en „Regent“ og ikke, som der nu staar, en „Konge“.

Ved Fællesudvalgets Møde d. 5 .ds. forelaa dette Andragende, men vilde sikkert være gaaet til Bunds i Stilhed, hvis ikke Landstingsmand, Herman Trier, Kvindesagens prøvede Ven, havde udbedt sig at høre Konseilspræsidentens Mening herom. Konseilspræsidenten svarede, at Spørgsmaalet om Tronledighed ikke var aktuelt i et Land med en blomstrende Kongeslægt, „og iøvrigt vinder Kvinderne jo saa meget ved den ny Grundlov, at vi nok kan lade dette Krav fare.“

Vi skal ikke opholde os ved det forbausende i, at en radikal Førsteminister kan tænke sig at udelukke Kvinderne fra en Plads, som selv den gamle Kongelov gav dem Adgang til efter Mændene i samme Linje af Chr. 5.tes Efterkommere, men vi skal dog tillade os at betvivle, at den nuværende Konseilspræsident eller nogen af hans Efterfølgere vil finde det mere belejligt, om Kvinderne, i Fald den i § 8 nævnte Tronledighed virkelig indtraadte — man har jo før set „blomstrende Slægter“ pludselig staa uden mandlige Efterkommere — forlangte Grundloven ændret, for at deres Køn kunne komme i Betragtning ved Valget af en Tronfølger. Vi er meget mere tilbøjelige til at tro, at et saadant Forlangende da vilde blive afvist med en Henvisning til det gamle Ord om at tale i Tide og siden tie stille.

Dansk Kvindesamfunds Andragende om en Ændring af Grundlovens § 8 nu, er efter vor Mening et Ord i Tide, og de, som er med til at afvise dette Andragende, udsætter sig kun for at møde det igen og maaske paa et ubelejliger Tidspunkt.

Husmandsloven.

Vi har i Anledning af Forslag til Lov om Rettens Pleje hørt Politikere udtale, at en saa gennemgribende Reform ikke burde vedtages, før Kvinderne havde Valgret og kunde være medvirkende.

Ærlig talt, denne højmodige Anskuelse har ikke rørt os videre, — efter at man har tilladt sig at skride til en gennemgribende Reform af vor Forfatning, før Kvinderne kunde være med, forekommer det os, at man kan tillade sig alt i Retning af at sætte Kvinder udenfor, uden dog at komme paa Højde med denne Tilside sættelse.

Ikke desto mindre havde vi dog tænkt os, at man af Hensyn til Kvindernes nærforstaaende Valgret vilde have undgaaet ethvert Skin af at ville benytte den Overmagt, Mændene paa Grund af Forfatningssagens Forhaling endnu sidder inde med, til at rejse uretfærdige Skel mellem Kvinder og Mænd i de Lovforslag, som skal vedtages nu paa Faldrebet af den gamle Ordning. Men ogsaa i denne smukke Tro er vi blevne skuffede. Imod Dansk Kvindesamfunds udtrykkelige Protest har Folketinget i Loven om Husmandsbrug opretholdt den af Landstinget i 1909 indsatte Bestemmelse, at kun „ugifte“ Kvinder skal have Adgang til de med Statslaan oprettede Husmandsbrug.

Denne urimelige og utidssvarende Bestemmelse, som hindrer en forladt Hustru i at bevare Hjemmet for Børnene og Børnene for Hjemmet ved med deres Hjælp at opdyrke en Husmandslod, eller hindrer en Sømandshustru, hvis Mand ofte er paa lange Rejser og ikke til Stadighed kan sende Penge hjem, i at blive ude paa Landet, hvor hun maaske er opfødt, og ved en sund, landlig Virksomhed tjene det nødvendige til sig og Børnene, i Stedet for at søge til Storbyen og ernære sig ved Syning, — denne Bestemmelse faar Lov at staa ved Magt, dette økonomiske Skel mellem Mand og Kvinde, der er lige saa stødende og meningsløst for en moderne Tankegang som en gam-

mel Landevejsbom, det opretholdes samtidig med, at ethvert politisk Skel mellem Mand og Kvinde slettes.

Vi spørger med Undren os selv, paa hvilket Alter Kvindernes økonomiske Interesse denne Gang skal ofres — og vor Tanke stanser, som saa ofte i denne Tid, ved den store „Treuga Dei“. — Men sæt nu, at Landstinget formaar Ofret og overbyder det radikale Folketing i Frisind ved paa egen Haand at nedlægge Bommen?

Lukkeloven og Damefrisørerne.

I et tidligere Numer af „Kvinden og Samfundet“ har man i en Spøg under Linien moret sig over, at det høje Landsting i Anledning af Forslag til Lov om Butikers Lukning har maattet beskæftige sig med noget, den mandlige Sagskundskab saa fjernt liggende som Nødvendigheden af, at en Kvinde faar sit Haar fagligt behandlet, og man har ligeledes under den spøgefulde Streg udtalt den Formening, at det var udemokratisk, ja rent ud kulturfjendtligt at tvinge Frisørinderne til at lukke Kl. 7, hvorefter alle de mange Kvinder, som arbejder for deres Brød Dagen lang, omtrent til bemeldte Klokkeslet, vilde blive hindrede i at lade deres Haar og Hovedbund underkaste den sanitære Behandling, som især Kvinder med en fyldig Haarvækst ikke kan give sig selv, og som man maa betragte det som et kulturelt Fremskridt, at Kvinder af alle Klasser i vore Dage har faaet Sans for.

I den Tale, som Hr. Folketingsmand Birch, Venstres Ordfører for Lukkeloven, holdt ved Forslagets første Behandling i Folketinget, gaar de her i Bladet fremsatte Tanker lyslevende igen, og vi kan ikke nægte os den Fornøjelse at citere nogle Linier:

„Hvis man nemlig gennemfører Lukkebestemmelserne ogsaa paa Frisørforretningerne, hvad der ogsaa vil ramme Damefrisørforretningerne, vil Resultatet blive, at de Kvinder, der arbejder i de Virksomheder, hvis Tid at holde aabn begrænses af Lukkeloven, vil være afskaarne fra at